

Etologjia Aplikative

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Bujqësisë dhe Veterinarisë
Titulli i lëndës:	Etologjia Aplikative
Niveli:	BA
Statusi lëndës:	E Obligueshme
Viti i studimeve:	Viti i I-rë Semestri II-të
Numri i orëve në javë:	2+1
Kreditë ECTS:	5
Mësimdhënësi:	Prof.Dr.sc. Skender Muji,
Të dhënat kontaktuese:	E-mail: skender.muji@uni-pr.edu

Përshkrimi i lëndës	Etologjia aplikative përbëhet nga kurset teorike dhe praktike, e cila ka për qëllim të njoh studentët me faktet themelore dhe konceptet në Etologjinë e aplikuar si dhe për qasjet e shumta ndaj menaxhimit të fermës që përdoren për të mbajtur një fermë produktive dhe fitimprurëse duke kuptuar sjelljen e kafshëve në mënyrë që të maksimizohet potenciali gjenetik prodhues i kafshëve. Për më tepër, Etologjia aplikative përshkruan kushtet themelore etologjike, Qasjet e Etologjisë moderne, Baza gjenetike e sjelljes, Fiziologjia Motivimi dhe organizimi i sjelljes, Mësimi dhe njohja, Sjellja sociale dhe riprodhuese, Çrregullimet e sjelljes, Stresi mirëqenia e kafshëve, Ndërlidhja e njeriut dhe kafshëve, Sjellja e shpendëve dhe zogjve tjerë, Sjellja e kuajve, gjedheve, deleve dhe dhive, derrave dhe kafshëve të shoqërimin.
Qëllimet e lëndës:	Objektivi kryesor i lëndës “Etologjia Aplikative” ka për qëllim ngritjen e njohurive të studenteve, lidhur me ndryshimet e mundshme në organizmin e kafshëve shtëpiake dhe të atyre të egra si rezultat i faktorëve të jashtëm si dhe faktorëve gjenetik dhe fiziologjik. Programi i kësaj lënde do të ndihmojë në përgatitjen e ekspertëve të kualifikuar në shkencat veterinare, zooteknike, në njohjen e veçorive dhe sjelljes së kafshëve si mundësin e kontrollit të këtyre vetive specifike të sjelljes së kafshëve. Për më tepër, ky kurs ka për qëllim që të ndihmojë studentët për të fituar njohuri më të mirë të sjelljes së tyre. Qëllimi i kursit është që të ju mundësoi studentëve që gjatë ligjëratarave dhe ushtrimeve të fitojnë Koncepte themelore të etologjisë, perceptimit dhe sjelljeve të kafshëve.
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje të:

	<ul style="list-style-type: none"> - Përcaktojnë termin "etologji të kafshëve", përshkruani aspektet thelbësore të zbutjes së kafshëve dhe identifikoni elementët kryesorë që ndikojnë në sjelljen e kafshëve, siç janë ndikimet e jashtme mjedisore, faktorët e brendshëm dhe faktorët gjenetikë. - Përshkruani marrëdhëniet midis njerëzve dhe kafshëve, si dhe qëllimin e përdorimit të metodave të kafshëve dhe të njeriut. - Të kuptojnë zakonet e të gjitha kafshëve shtëpiake dhe rëndësinë e tyre për fermerët në veçanti.
--	---

Ngarkesa e studentit (duhet të jetë në përputhje me Rezultatet e Nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime	1	15	15
Punë praktike	4	5	20
Përgatitje për test intermediar	2	2	4
Konsultime me mësimdhënësin	2	3	6
Testi, punimi seminarik	2	1	2
Detyra të shtëpie	1	4	4
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja për provimin final	2	5	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuize, provim final)	2	1	2
Projekte, prezantime, etj.	2	1	2
Total			125

Metodat e mësimdhënies:	<i>Ligjërata, seminare dhe praktika. Mjetet; Overhead, PowerPoint, videokaseta etj.</i>
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 10% Vlerësimi i dytë: 10% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera: 5% Vijimi i rregullt: 5% Provimi final: 70% Total: 100%

Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etologjia Aplikative (Ligjërata të autorizuara) të përgatitur nga mësimdhënësi (S. Muji, E. Zhitia) 2018. 2. Mihallaq Qirjo. 2004. Etologjia sjellja e kafshëve. Tiranë. 3. Štuhec I. 1997. Etologjia domačih živali. Domžale, University of Ljubljana, Biotechnical Faculty, Zootechnical Department: 103 4. Appleby M.C., Mench J.A., Hughes B.O. 2004. Poultry Behaviour and Welfare. Wallingford, CABI Publishing: 276 p.
----------------------------	---

Literatura shtesë:	<p>1. Bolhuis J.J., Giraldeau L. 2005. The Behaviour of Animals. Mechanisms, Function and Evolution. Malden, Blackwell Publishing: 515 p.,</p> <p>2. Scott G. 2005. Essential Animal Behaviour. Malden, Blackwell Publishing: 202 p.</p>
---------------------------	--

Hartimi i planit mësimorë	
Java	Titulli i ligjëratës
<i>Java e 1:</i>	Etologjia aplikative dhe kushtet themelore etologjike
<i>Java e 2:</i>	Qasjet e Etologjisë moderne
<i>Java e 3:</i>	Baza gjenetike e sjelljes
<i>Java e 4:</i>	Fiziologjia Motivimi dhe organizimi i sjelljes
<i>Java e 5:</i>	Mësimi dhe njohja
<i>Java e 6:</i>	Sjellja sociale dhe riprodhuese
<i>Java e 7:</i>	Çrregullimet e sjelljes, Stresi mirëqenia e kafshëve
<i>Java e 7:</i>	Ndërlidhja e njeriut dhe kafshëve
<i>Java e 9:</i>	Sjellja e shpendëve dhe zogjve tjerë
<i>Java e 10:</i>	Sjellja e kuajve
<i>Java e 11:</i>	Sjellja e gjedheve
<i>Java e 12:</i>	Sjellja e deleve dhe dhive
<i>Java e 13:</i>	Sjellja e derrave
<i>Java e 14:</i>	Sjellja e qenve dhe maceve
<i>Java e 15:</i>	Sjellja e lepujve dhe brejtësve

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
<i>Cakto politikat e mirësjelljes konfor statusit të UP-së.</i>